Persbericht 3 december 2025

KB sluit internationale AI-overeenkomst: grote erfgoedinstellingen bundelen krachten

De KB nationale bibliotheek heeft vandaag bij de British Library in Londen een internationale Memorandum of Understanding (MoU) ondertekend die de formele oprichting markeert van AI4LAM (Artificial Intelligence for Libraries, Archives and Museums). Meer dan veertig toonaangevende erfgoed- en kennisinstellingen wereldwijd sluiten zich hierbij aan. Met deze stap versterkt de KB haar rol in het internationale erfgoeddomein en werkt zij mee aan veilige, transparante en publieke-gerichte AI-toepassingen voor bibliotheken, archieven en musea.

De nieuwe overeenkomst legt vast hoe instellingen kennis, data en tools gaan delen en hoe zij samenwerken aan betrouwbare en uitlegbare AI. Dat past bij de rol die de KB wil innemen: een nationale speler die Nederlandse initiatieven verbindt met internationale ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie.

“De snelle ontwikkelingen in AI bieden enorme kansen voor het verbeteren van de toegang tot kennis en cultuur,” zegt Wilma van Wezenbeek, algemeen directeur van de KB. “Door internationaal samen te werken kunnen we die kansen op een veilige en verantwoorde manier benutten, in het publieke belang. Zo bouwen we aan digitale hulpmiddelen die mensen daadwerkelijk helpen om onze collecties beter te begrijpen, te doorzoeken en te ontdekken.”

Wat bezoekers en onderzoekers gaan merken
De samenwerking moet het voor bezoekers en onderzoekers makkelijker maken om materiaal te vinden. Denk aan slimmere zoekfuncties, automatisch gegenereerde beschrijvingen en hulpmiddelen die helpen om de juiste bronnen sneller in beeld te krijgen — ook wanneer iemand nog niet precies weet waar hij of zij moet zoeken.

De KB experimenteert al met zulke toepassingen. Zo is getest met een ‘curator bot’ waarmee gebruikers vragen kunnen stellen aan collectiemateriaal. Ook verkent de KB hoe grote taalmodellen (LLM’s) veilig en verantwoord kunnen worden ingezet. Daarnaast werkt de KB aan datacuratie, bijvoorbeeld om gelijknamige personen beter uit elkaar te houden of om digitale versies van dezelfde titel automatisch aan elkaar te koppelen.

Toonaangevende organisaties
Tot de ondertekenaars behoren onder meer de Library of Congress, Smithsonian Institution, en de nationale bibliotheken van een groot aantal Europese landen, waaronder Frankrijk, Duitsland, Engeland, Belgie, Zweden, Denemarken, het Vaticaan en Finland. Ook het Rijksmuseum tekent mee. Daarnaast doen universiteiten en onderzoeksinstellingen mee uit onder andere Nederland (Universiteit Leiden), de Verenigde Staten, Noorwegen, Frankrijk, Italië, Oostenrijk, Luxemburg, België, Slovenië, Finland, Qatar en Zwitserland.

Internationale samenwerking
AI4LAM groeit met deze MoU van een informeel netwerk naar een formele internationale organisatie met een bestuur en structurele samenwerking. Voor de

KB betekent dit dat eigen expertise — onder andere op het gebied van LLM's, termennetwerken en AI-geletterdheid — steviger wordt ingebed in internationale onderzoeks- en ontwikkelprojecten.

Noot voor de redactie:

Voor vragen en interviewverzoeken kunt u contact opnemen met Thierry van Es, 0615858085. thierry.vanes@kb.nl

---

Over AI4LAM:

AI4LAM (Artificial Intelligence for Libraries, Archives and Museums) is een internationaal samenwerkingsverband van bibliotheken, archieven, musea en kennisinstellingen. Het netwerk richt zich op het ontwikkelen en delen van verantwoorde AI-toepassingen voor het erfgoeddomein. Met de nieuwe MoU krijgt AI4LAM een formele structuur als onafhankelijke organisatie.

Over de KB:

De KB is de nationale bibliotheek van Nederland. De KB verzamelt, bewaart en onderzoekt. Samen met onze erfgoedpartners, de openbare bibliotheken en wetenschappelijke instellingen bieden we iedereen de mogelijkheid om te lezen, leren en zich te ontwikkelen. Zo dragen we bij aan een slimmer, vaardiger en creatiever Nederland. www.kb.nl.

KB nationale bibliotheek